

Մ աշտոցի Արձագանգ

Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ Սուրբ Յակոբ Կիրակնօրեայ Դպրոցի ամսաթերթ
WWW.SOURPHAGOP.ORG (12-րդ տարի)

Այս թիւով.....

Խմբագրական՝ Վերամուտ 33 Էջ 2

Սեպտեմբեր ամսուան բացատրական
տօնացոյց: Էջ 3-5

Ս. Անդրէ Զօրավար
Վարագայ Սուրբ Խաչ
Վարագավանք
Խաչվերաց
Սուրբ Գեորգ Զօրավար
Նիկիոյ Ժողով
Նաւակատիք

Յատուկ Վայր Մը Էջ 6

Պահուած Բառ Էջ 7

Խնդրոք Էջ 8

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը Էջ 9-12

2011-12 տարեշրջանի Ամապերջի
հանդէս Էջ 13-15

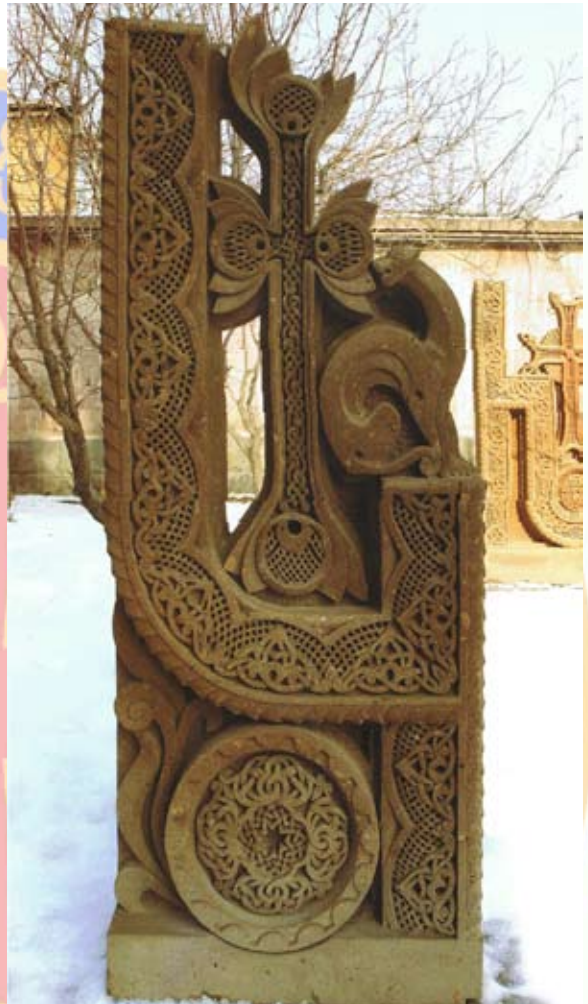
Վերամուտ Էջ 16

Ամսուան Համարը

«Զգեցէք որ մանուկները ինձի գան,
արգելք մի ըլլաք անոնց, որովհետեւ
այդպիսիներուն է Աստուծոյ
արքայութիւնը»:

Աւետարան ըստ Մարկոսի 10.14

Սեպտեմբեր 2012 (Ի տարի թիւ 1)

Կ... Կիրակնօրեայ
Դպրոց

Խաչքարի Հեղինակ՝
Ժողովրդական Վարպետ
Ռուբէն Նալբանդյան

Վերամուտ 33

Մեր ժողովուրդի ամենէն կարեւոր հարստութիւնը մեր բարոյական դիմագիծին առողջութիւնն է եւ երբ մեր նոր սերունդը հայ քրիստոնէական դաստիարակութեամբ եւ մեր մայրենի եկեղեցւոյ մաքուր կաթով չի սնանիր, կը նշանակէ թէ արդէն բարոյական այլասերումի վտանգը սպառնալիք դարձած է մեզի:

Պատմութիւնը կը վկայէ թէ՛ աշխարհասփիւռ մեր գաղութներուն երկարակեցութիւնը կախեալ է ոչ թէ տուեալ գաղութի նիւթական պայմաններէն, այլ անոր հոգեւոր արժէքներէն ու բարոյական սկզբունքներէն:

1980 Սեպտեմբերի 14-ին ծնունդ առած Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ Սուրբ Յակոբ Կիրակնօրեայ Դպրոցը կը պատրաստուի իր 33-րդ յաջորդական տարեշրջանին:

«Ձեզցէք որ մանուկները ինծի գան, արգելք մի՛ ըլլաք անոնց, որովհետեւ այդպիսիներուն է Աստուծոյ արքայութիւնը»:

Յիսուսի այս խօսքերը պէտք է ըլլան հիմը Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ մտապատկերին, մանաւանդ Գանատայի մէջ՝ երբ պետութեան կողմէ վարժարաններու մէջ, հայ կրօնական դաստիարակութեան սահմանափակումին հետեւանքով, եկեղեցիներուն համար կենսական կը դառնայ հայ քրիստոնէական դաստիարակութիւն փոխանցել նոր սերունդին, եւ այդ կարելի կ'ըլլայ հիմնականօրէն Կիրակնօրեայ Դպրոցներու միջոցով:

«Մաշտոցի Արձագանգ»ի 20-ամեակին ընդմէջէն պիտի շարունակենք մեսրոպատառ գրութիւններ ներկայացնել մեր աշակերտներուն, մանաւանդ համացանցին վրայ: Մեր կայքէջը, www.sourphagop.org-ը իր 12րդ տարին պիտի ամբողջացնէ:

Այս տարի եւս, օգտագործելով զանազան միջոցներ, պիտի շարունակենք սորվեցնել մեր աշակերտներուն՝

- Հայ բարքեր եւ կենցաղ
- Հայկական տօներ ու սովորութիւններ
- Երգեր եւ շարականներ
- Հայերէն Աստուածաշունչ բանալ եւ կարդալ
- Հայ եկեղեցւոյ պատմութիւն
- Ձեռային աշխատանքներ

Այս բոլորը՝ Հայ Քրիստոնէայ նկարագիր մը կերտելու համար:

Թող Բարձեալն Աստուծոյ աչքն ու աջը հովանի ու առաջնորդ ըլլան Սուրբ Յակոբ Կիրակնօրեայ Դպրոցին, որպէսզի մեր ժողովուրդի նոր սերունդի զաւակները «պարարտ հողի մէջ աճելով պտուղ տան, մէկի տեղ երեսուն, մէկի տեղ վաթսուն, կամ մէկի տեղ հարիւր»:

«Տէր Յիսուս Քրիստոսի շնորհքը, Աստուծոյ սերը եւ Սուրբ Հոգիին հաղորդութիւնը մեր բոլորին հետ ըլլան: Ամէն»:

Սեպտեմբեր ամսուան բացատրական տօնացոյց

Շբթ. 1	Նիկիոյ Ս. Ժողովի 318 Հայրապետները
Բշ. 3	Սուրբ Անդրէ Զօրավար
Շբթ. 8	Տօն Ծննդեան Ս. Կուսին Մարիամու
Շբթ. 15	Նաւակատիք Սուրբ Խաչի
Կիր. 16	Խաչվերաց
Բշ. 17	Յիշատակ Մեռելոց
Շբթ. 29	Սուրբ Գեորգ Զօրավար
Կիր. 30	Վարազայ Ս. Խաչ

Պահքի Օրեր: 5, 7, 10, 11,12,13,14, 24, 26, 28,

Սուրբ Անդրէ Զօրավարը համաքրիստոնէական սուրբ է, որ նահատակուեցաւ յանուն քրիստոնէական հաւատքի տարածման եւ ծաղկման: Ան Կիլիկիայէն էր եւ կ'ապրէր Դիոկղետիանոս կայսեր օրով: Որպէս բարձրաստիճան զինուորական՝ կը ծառայէր Սուրիոյ կայսերական բանակին մէջ միաժամանակ ըլլալով գաղտնի քրիստոնէայ: Պարսիկներու դէմ պատերազմի ժամանակ, երբ իր սակաւաթիւ բանակը (մոտ 600 հոգի) հարկադրուած կը նահանջէր, քաջարի զօրավարը անոնց կը գօտեպնդէր Յիսուս Քրիստոսի անունով և վերադարձնելով բանակին մարտադաշտ՝ յաղթական դուրս կու գար պատերազմէն: Այս դէպքէն ազդուած, լման բանակը քրիստոնէայ կը դառնայ: Բանակի ընդհանուր սպարապետը, իմանալով այս մասին, զօրք կ'ուղարկէ եւ Տիրոսի կիրճին մէջ կը նահատակէ ամենքը:

Գիտէի՞ր թէ

1. Խաչվերացին օրը, ռեհանով զարդարուած խաչով տեղի կունենայ Թափօր-Անդաստանը:
2. Հայց. Եկեղեցւոյ սովորութիւններէն է Խաչվերացի տօնին օրինել զանազան միրգեր:

Վարազայ Սուրբ Խաչ Ամեն տարի Սուրբ Գեորգին յաջորդող Կիրակին, որ միշտ Սեպտեմբեր 28-ի ամենէն մօտ Կիրակին է, Հայաստանէայց Եկեղեցին կը նշէ խաչին նուիրուած Վարազայ Ս. խաչի տօնը: Այս տօնը կը վերագրուի Ս. խաչի երեւման Վարագ լեռներու բարձունքներուն վրայ կառուցուած վանքին մէջ: Ըստ աւանդութեան, Ս. Հռիփսիմէն այդ տեղ պահէր է իր վիզի խաչը: Հոն, շուրջ 653 թուականին, երկու ճգնաւորներ, Յովել եւ Թողիկ, տեսիլք մը կ'ունենան ուր հրաշալի լուսաւորութիւն մը զիրենք կ'առաջնորդէ դէպի Վանի Վարագ լեռներ ուր լուսաւորութիւնը կը կեդրոնանայ

ու ի յայտ կու գայ՝ խաչ մը: **Վարազավանք** Կը գտնուի Վան քաղաքին հարաւ-արեւելեան կողմը, Վարագ լեռան արեւմտեան լանջին: 653-ին երբ յայտնի կը դառնայ Վարազայ Ս. Խաչի «Նշան»ի տեղը, Ներսէս Գ. կաթողիկոս Տայեցին, կը կառուցէ Ս. Նշան եկեղեցին եւ կը հաստատէ Վարազայ Ս. Խաչի տօնը: 870-ին արաբները կը գրաւեն Վարազավանքը, սակայն շատ չանցած Աշոտ Արծրունի իշխանը կ'ազատագրէ զայն:

1857-ին Վարազավանքի վանահայր կը նշանակուի Խրիմեան Հայրիկը «Մկրտիչ Ա. Խրիմեան Վանեցի»: 1915-էն ի վեր լքուած է եւ ներկայիս աւերակ վիճակի մէջ կը գտնուի:

ԽԱՉՎԵՐԱՑը Հայ Եկեղեցւոյ հինգ տաղաւարներէն վերջինն է: Ան Խաչին նուիրուած տօներուն մէջ ամենակարևորն է, որովհետև նուիրուած է խաչին գերութիւնէն վերադարձին, անոր բարձրացման և փառաբանութեան պատմական յիշատակին: Հայաստանեայց Եկեղեցին Խաչվերացը կը տօնէ Մեպտեմբերի 11-17 ժամանակահատուածին հանդիպող Կիրակի օրը, իսկ տօնի յաջորդ օրը մեռելոց է:

610 թ. պարսից Խոսրով արքան մեծաքանակ զօրքով կը յարձակի Բիզանդական կայսրութեան վրայ: Սկզբնական յաջողութիւններէն ոգևորուած՝ պարսկական զօրքերը 614 թ. կը մտնեն Երուսաղէմ: Շատերուն կը սպաննեն եւ շատերն ալ գերի կը վերցնեն: Վերջիններու մէջ էր նաև Երուսաղէմի Զաքարիա հայրապետը: Բայց պարսիկներն այսքանով չեն բաւարարուիր. կը մտնեն Ս. Յարութեան տաճար և գերի կը վերցնեն այնտեղ պահուող Աստուածընկալ Ս. Խաչը, որը Դ դարի սկզբին Կոստանդիանոս կայսեր մօր Հեղինէի ձեռքով գտնուէր և պաշտամունքի առարկայ էր դարձեր բոլոր քրիստոնէաներու համար:

628 թ. Բիզանդական զօրքերը Հերակլ կայսեր գլխաւորութեամբ խաչափայտը վերադարձնելու համար կը պատերազմին պարսիկներու դէմ: Բիզանդական զօրքին կ'օժանդակէ նաև հայկական զօրախումբը Մծեծ Գնունիի գլխաւորութեամբ: Տիրոջ օգնութեամբ բիզանդացիները յաղթանակ կը տանին:

Ս. Խաչը հանդիսաւոր թափօրով կը տեղափոխուի հայոց Կարին քաղաքը: Իսկ Կարինէն զայն կը տեղափոխեն Կ. Պոլիս, ապա Երուսաղէմ: Գերեզարձի ճանապարհին Տիրոջ խաչափայտը կը բարձրացուէր և ցնծութեան առիթ կ'ըլլար ժողովուրդին համար:

Խաչը քրիստոնէաներու համար Աստուծոյ զօրութիւն է ու պարծանքներու պարծանքը, որուն վրայ իր անմեղ արիւնը թափեց Քրիստոս տալով մեզ յաղթութեան զէնքը ընդդէմ սատանային ու անոր խաբկանքներուն: Յիսուս խաչին վրայ ցոյց տուաւ իր անհուն սէրը մարդկութեան հանդէպ, և խաչը դարձաւ մեզի համար յոյսի, սիրոյ և փրկութեան երաշխիք:

Գիտէի՞ր թէ 3. Պօղոս Առաքեալ կը գրէ. «Գալով ինձի քաւ լիցի եթէ մեր Տիրոջ Յիսուս Քրիստոսի խաչէն զատ ուրիշ բանով պարծենամ»: 4. Հայց. Եկեղեցին ունի նաեւ Ս. Խաչի 3 տօներ եւս. Գիւտ Խաչի, Վարագայ խաչ, Երեւման խաչ: 5. Ս. Յակոբ Կիրակնօրեայ Դպրոցի վերամուտը ամէն տարի Խաչվերացին տեղի կ'ունենայ:

Սուրբ Գեորգ Զօրավար

Խաչվերացէն 13 օր ետք եկող շաբաթ օրը Ս. Գեորգ է: Ան նահատակուած է մօտաւորապէս 303 Ք.Ե. Նիկումեդիոյ մէջ:

Հասակ առած է քրիստոնէայ ընտանիքի մէջ: Երբ Հռոմէացի Դիոկղետիանոս կայսրը (284 - 305) հրովարտակ կը հրատարակէ քրիստոնէաներուն դէմ, Գեորգ զօրավարը կը պատռէ Նիկումեդիա քաղաքի հրապարակին վրայ կախուած այս արքունական հրամանը:

Այս պատճառով կը չարչարուի եւ կը նահատակուի որովհետև կը մերժէ ուրանալ իր քրիստոնէութիւնը:

Բազմաթիւ աւանդութիւններ հիւսուած են Ս. Գեորգի մասին: Ասոնցմէ ամենածանօթը այն է որ Գեորգը սպաննելով վիշապի մը ազատած է կոյս մը, եւ այդ պատճառով կ'ընդունուի որպէս վիշապասպան սուրբ:

Անգլիացիները իրենց պահապան սուրբը կը համարեն Ս. Գեորգը (Saint George): Սուրբ Գեորգի անունով եկեղեցիներ ունին Հայերը եւ եւրոպական ժողովուրդները:

ՆԻԿԻՈՅ ԺՈՂՈՎ Արիոս Աղեքսանդրացի, իր իմաստասիրական հմտութեամբ ծանօթ անձ մըն էր, որ մինչեւ իսկ հայրապետութեան յաջորդելու փափաքեցաւ: Այն ժամանակ Յիսուսի անձին վրայ խնդիրներ կային եւ Արիոս ալ սկսաւ պաշտպանել այն տեսակետը թէ Յիսուս Քրիստոս չէ մարդացեալ Որդին Աստուծոյ, այլ գերագոյն արարած մը, եւ թէ իրեն տրուած Որդի Աստուծոյ կոչումը բառացի իմաստով առնելու չէ: Աղեքսանդր հայրապետ Աղեքսանդրիոյ գաւառական ժողովներու մէջ, 319-ին եւ 312-ին, հերքեց Արիոս երեցին կարծիքը, որ սակայն իրեն պաշտպան եպիսկոպոսներ ալ ունեցաւ եւ Եւսեբիոս արքեպիսկոպոս Նիկոմիդիոյ ուրիշ ժողովով մը արձակեց Արիոսը Աղեքսանդրիոյ ժողովներուն դատապարտութենէն: Երբ որ վէճերը ընդհանրացան եւ եկեղեցոյ մէջ հակառակութիւնները սաստկացան, Կոստանդիանոս կայսրը ուզեց խնդիրը ընդհանուր ժողովի մը մէջ լուծել եւ բոլոր քրիստոնէայ աշխարհի եպիսկոպոսները հրաւիրեց Նիկիա քաղաքը 325-ին, ուր ժողովը բացուեցաւ Յունիս 19-ին: Հրաւիրուած էին նաեւ Տրդատ եւ Գրիգոր որոնք կամ չուզելով, կամ չկրնալով անձամբ երթալ, Արիստակէտը իրենց փոխանորդ նշանակեցին, եւ իրենց կարծիքին ու դաւանութեան յայտարարութիւնն ալ գրաւոր յանձնեցին անոր եւ ճամբայ հանեցին (ԽՈՒՐ. 176): Արիստակէտ եղաւ Նիկիոյ 318 հայրապետներէն մին, որոնք միայն քանի մը հոգիի տարաձայնութեամբ, Արիոսական վարդապետութիւնը դատապարտեցին եւ Արիոսը նզովեցին: Կոստանդիանոս ալ զայն արքայացեց: Նիկիոյ ժողովին մասնակցած հայրապետներու անուանացանկին մէջ կը կարդացուի Հայոց Մեծաց Արիստարքոս կամ Արիստակիսոս կամ Արսափիոս անունով եպիսկոպոսը, որ մեր Արիստակէտն է, թէպէտ օրինակէ օրինակ անունը աղաւաղուած է: Յատուկ գործունէութեան կամ բանախօսութեան յիշատակ մը չունինք, բայց արդէն այնչափ եպիսկոպոսներուն մէջէն միայն քանի մը պայքարողներու անունները կը տեսնուին ժողովի ատենագրութեանց մէջ: Արիստակէտ ժողովէն ուղղակի վերադարձաւ Վաղարշապատ արժանահաւատ բանիւ, եւ քսան կանոնեալ գլխովը ժողովոյն (ԽՈՒՐ. 177): Գրիգոր ուղղափառ հաւատքի յաղթանակին վրայ ուրախանալով կ'ընդունի եւ կը հռչակէ Նիկիոյ կանոնները, եւ սուղ ինչ գլուխս յինքենէ ի կանոնս ժողովոյն յաւելու (ԽՈՒՐ. 177):

Նաւակատիք (նոր կերտել, նոր շինել) նորաշէն տաճարի, եկեղեցոյ, ամէն նորի բացման, տարեդարձի ու նուիրագործութեան հանդէս: Նաւակատիք է նոր աւարտած եկեղեցոյ առաջին նուիրագործութիւնը, ինչպէս նաեւ՝ նուիրագործութեան տարեդարձը: Հայ եկեղեցին նաւակատիքները սկսած է կատարել կամ յիշատակել մեծահանդէս տօներու նախընթաց օրերուն: Նաւակատիքով պահքի խստութիւնը կը մեղմացուի՝ առանց զայն ամբողջովին վերացնելու, այսինքն՝ մսեղէնը խստիւ արգիլելով՝ կը ներուի ձկնեղէնի ու կաթնեղէնի կիրառութիւնը Պատարագի մատուցումէն ետք:

Այդպէս է նաև Հայ եկեղեցոյ հինգ տաղաւար տօներու նախընթաց օրերուն: Այսինքն՝ Վարդավառի, Աստուածածնի Վերափոխման ու Խաչվերացի նախընթաց շաբաթ օրերուն, առաւօտեան Պատարագէն ետք, իսկ Ս. Ծննդեան ու Ս. Զատիկի ճրագալոյցներուն, երեկոյեան Պատարագէն յետոյ կաթնեղէն ու ձկնեղէն գործածելը նոյնպէս Նաւակատիք կը նշանակէ:

Նաւակատիքը իբրև առանձին տօն կը նշուի Խաչվերացի տօնի նախընթաց շաբաթ օրը, 4-րդ դ. բիզանդական կայսրուհի Հեղինէի նախաձեռնութեամբ Երուսաղէմի Սուրբ Յարութեան մեծ տաճարը շինուելէն ետք զայն նուիրագործելու և օծելու տարեդարձի օրը, որ ամբողջ քրիստոնէայ աշխարհի համար կարելոր յիշատակ է:

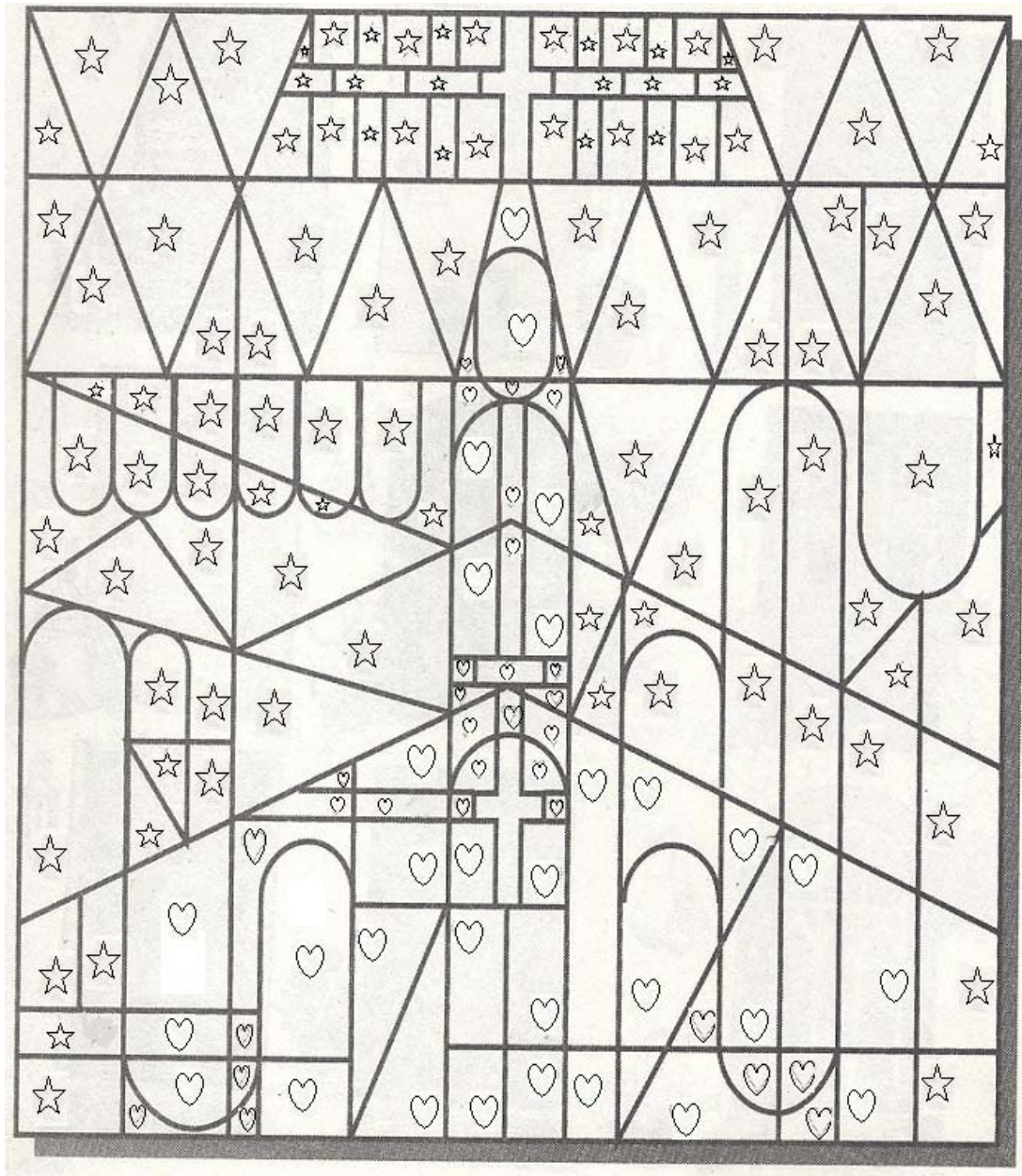
Յատուկ վայր մը

Ուր կ'երթանք փառաբանելու համար զԱստուած:

Գունաւորէ վարի նկարը հետեւեալ ձեւով, ապա գրէ պատասխանը գծիկներուն վրայ:

- ♡ = սրճագոյն կամ կարմիր
- ☆ = աստղերու շուրջերը գոց կապոյտ
- ☆ = դեղին
- † = ձերմակ

Պատասխան՝ _____

Պահուած քառ

կ	ի	բ	ա	կ	ն	օ	բ	է	ա	յ
վ	գ	բ	ա	շ	ա	բ	ա	դ	շ	ա
ն	է	ի	ւ	ա	ց	ս	պ	ա	ա	ւ
ւ	ւ	բ	տ	ն	տ	բ	բ	շ	կ	է
ս	ա	ա	տ	ն	ն	ն	ն	ն	է	բ
ն	բ	շ	ւ	ց	ւ	ւ	մ	ա	բ	ժ
ւ	ա	ա	կ	ն	դ	թ	ն	մ	տ	ա
մ	ծ	բ	ա	գ	ի	բ	ի	ն	ւ	կ
տ	ա	կ	բ	օ	ն	ք	ն	ւ	ն	ա
հ	ն	ւ	ն	ձ	ք	ն	ա	բ	ն	ն

աշակերտ
աստուած
աշուղ

գիտութիւն
գրաշար

շարունակ

ցաւ

հունձք
հարկ

մաշտոց

դպրոց
դաշնամուր

ուսում

կիրակնօրեայ
կրօնք

ծարաւ
ծրագիր

յաւերժական

քնար
քուն

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը
Մանկապարտեզի անկիւն

Ամբողջացո՛ւր Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ
Կիրակնօրեայ Դպրոցներու նշանաբանը: Մարկոս 10.14

Յիսուս, մանուկները, արգելք, այդպիսիներուն,
արքայութիւնը

----- ըսաւ.

«Ձգեցէք որ ----- ինծի գան, ----- մի՛
ըլլաք անոնց, որովհետեւ ----- է Աստուծոյ
-----»:

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը
Նախակրթարան Ա. Բ. եւ Գ. դասարաններու անկիւն

1.- Ո՞ր տարին հիմնուեցան «Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ Կիրակնօրեայ Դպրոցները».
ա. 1900
բ. 1929
գ. 1979
դ. 1980

2.- Ո՞ր տարին հիմնուեցաւ Սոնթրէալի Սուրբ Յակոբ Կիրակնօրեայ Դպրոցը.
ա. 1900
բ. 1929
գ. 1979
դ. 1980

3.- Այս տարի «Մաշտոցի Արձագանգ»ի քանիերորդ տարեդարձն է:
ա. 6
բ. 32
գ. 17
դ. 20

4.- Աստուածաշունչը կը բաղկանայ երկու մասերէ. առաջին մասը կը կոչուի «--- Կտակարան» իսկ երկրորդը՝ «Նոր -----»: Առաջին մասը գրուած է Քրիստոսէ --- -- իսկ երկրորդը ----- էտք:

5.- Ի՞նչ կը կոչուի այն տաղաւարը որ կը սօնենք Սեպտեմբեր ամսուան ընթացքին.
ա. Խաչվերաց
բ. Սուրբ Ծնունդ
գ. Սուրբ Զատիկ
դ. Սուրբ Աստուածածնի Վերափոխում

6.- Հետեւեալ սուրբերէն որո՞ւն սօնը կը սօնենք Սեպտեմբերին.
ա. Սուրբ Սարգիս
բ. Սուրբ Գեորգ
գ. Սուրբ Թադէոս
դ. Սուրբ Պետրոս

7.- Ի՞նչ կը կոչուի խաչին կեդրոնական մասը.

8.- Յիսուս քանի՞ տարեկան էր երբ մկրտուեցաւ.
ա. 6
բ. 32
գ. 30
դ. 33

9.- Ամբողջացո՞ւր Հայց. Եկեղեցւոյ Կիրակնօրեայ Դպրոցներու Սաղթերգին առաջին 4 տողերը.
Կիրակնօրեայ Սուրբ յարկին մենք ----- ենք լուսաբաղձ Կայծերու պէս ----- Ցայտած՝ սրտէն պերճ -----:

10.- Ամբողջացո՞ւր Հայց. Եկեղեցւոյ Կիրակնօրեայ Դպրոցներու Սաղթերգին երկրորդ 4 տողերը.
Ուստի քայլենք -----,
Ո՛վ հարազատ զարմ -----
----- գընացքով
Լոյս-աղբիւրին -----:

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը

Նախակրթարան Դ. Ե. եւ Ջ. դասարաններու անկիւն

1.- Ո՞վ է ներկայիս Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսը.

- ա. Սահակ Բ. Խապայեան
- բ. Արամ Ա.
- գ. Գարեգին Ա.
- դ. Գարեգին Բ.:

2.- Ո՞վ է ներկայիս Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը.

- ա. Սահակ Բ. Խապայեան
- բ. Արամ Ա.
- գ. Գարեգին Ա.
- դ. Գարեգին Բ.:

3.- Ըստ Ա. Կորնթացիներուն 13րդ գլուխին երեք հիմնական շնորհներն են Հաւատք, Յոյս եւ Սէր եւ այս երեքէն ամենէն մեծն է...

- ա. հաւատքը
- բ. յոյսը
- գ. սէրը
- դ. Աստուածային հիմնական շնորհները թիւով 4 են:

4.- Վերջին ընթրիքի ընթացքին Յիսուս հաստատեց Հաղորդութեան խորհուրդը: Աւագ շաբթուան ո ը օրն էր այդ.

- ա. Երկուշաբթի
- բ. Ուրբաթ
- գ. Հինգշաբթի
- դ. Չորեքշաբթի:

5.- Սուրբ Ծնունդի մաղթանքն է.- Քրիստոս ի մէջ մեր յայտնեցաւ, օրհնեալ է...

- ա. Քրիստոսի Ծնունդը
- բ. Յայտնութիւնը Քրիստոսի
- գ. Յարութիւնը Քրիստոսի
- դ. Անունը Քրիստոսի:

6.- Պատարագի ընթացքին ո՞վ (որո՞նք) կ'երգէ (կ'երգեն) «Քրիստոս ի մէջ մեր յայտնեցաւ...».

- ա. Պատարագիչը
- բ. Սարկաւազը
- գ. Քահանան
- դ. Դպիրները:

7.- Ս. Պատարագի ընթացքին Ողջոյն տուողը կ'ըսէ: «Քրիստոս - մէջ --- յայտնեցաւ»:

8.- Ս. Պատարագի ընթացքին ողջոյն ստացողը կը պատասխանէ. «----- է ----- Քրիստոսի»:

9.- Հինգ տաղաւարներն են.-Ս. Ծնունդ, Ս. Զատիկ Այլակերպութիւն, Վերափոխումն Ս. Աստուածածնի եւ

- ....
- ա. Մեռելոց
- բ. Խաչվերաց
- գ. Ծաղկազարդ
- դ. Համբարձում:

10.- Ս. Զատիկէն 40 օրեր ետք կը տօնենք.

- ա. Համբարձում
- բ. Երեւում
- գ. Այլակերպութիւն
- դ. Յայտնութիւն:

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը Երկրորդականի անկիւն

Ամբողջացո՛ւր:

1.- Հայրապետական յատուկ գիրով,
Ն.Ս.Օ.Տ.Տ Արամ Ա. Կաթողիկոս Մեծի Տանն
Կիլիկիոյ 2012 տարին հռչակեց,
----- տարի:

2.- 325 թուականի Նիկիոյ ժողովին
Հայաստանեայց եկեղեցւոյ ներկայացուցիչն
էր, ----- ը՝ Գրիգոր Լուսաւորչի
որդին:

3.- 325 թուականին գումարուած Նիկիոյ
ժողովին մասնակցեցան ---
հայրապետներ (կամ անոնց
ներկայացուցիչները):

4.- Առաջին տիեզերական ժողովը տեղի
ունեցաւ ----- մէջ, --- թուականին :

5.- Խաչվերացը կը տօնենք Սեպտեմբեր --
ի ամենէն մօտ զուգադիպող Կիրակի օրը:

6.- Հայաստանեայց եկեղեցւոյ խաչի
տօներն են.

- ա. ---- խաչի
- բ. ----- խաչ
- գ. ----- խաչ
- դ. Խ -----

7.- Խաչվերացէն 13 օրեր ետք Ս. ----- ին
տօնն է, եւ յաջորդ օրը ----- Սուրբ Խաչ
է:

8.- Ըսէ՛ մէկ բառով: Նոր կերտել, նոր շինել

9.- Ամբողջացո՛ւր: Խաչվերացին օրը,

ռեհանով զարդարուած խաչով տեղի
կ'ունենայ -----:

10.- Ամբողջացո՛ւր: Հայաստանեայց
Եկեղեցւոյ սովորութիւններէն է
Խաչվերացի տօնին օրինել զանազան
-----:

11.- Ո՞վ գրած է:
«Գալով ինձի քաւ լիցի եթէ մեր
Տիրոջ Յիսուս Քրիստոսի խաչէն զատ ուրիշ
բանով պարծենամ»:

- ա. Ս. Պօղոս Առաքեալ
- բ. Ս. Պետրոս Առաքեալ
- գ. Ս. Յովհաննէս Առաքեալ
- դ. Ս. Թադէոս Առաքեալ

12.- Այս տարի ե՛րբ կը տօնենք Ս. Կոյս
մարիամի ծննդեան տօնը.

- ա. Սեպտեմբեր 8
- բ. Օգոստոս 8
- գ. Յունուար 8
- դ. Հոկտեմբեր 8

Ս. ՅԱԿՈԲԻ ԿԻՐԱԿՆՕՐԵԱՅ ԴՊՐՈՑԻՆ ԱՄԱՎԵՐՋԻ ՀԱՆԴԵՍԸ

Ս. Յակոբ Առաջնորդանիստ Մայր Եկեղեցւոյ Կիրակնօրեան իր 32-րդ տարեշրջանը բոլորեց: Կիրակի, 20 Մայիս 2012-ի յետմիջօրէին, Ս. Յակոբ Վարժարանի Բաստրամաճեան սրահին մէջ տեղի ունեցաւ ամավերջի հանդէսը՝ ի ներկայութեան հայ հոգեւոր արժէքներուն գիտակից ծնողներու եւ հովիւին՝ Արժ. Տ. Գառնիկ Քինյ. Գոյունեանի:

Ամփոփ եւ յաջող յայտագիր մը պատրաստուած էր: Աշակերտներ եւ ժողովուրդ յոտնկայս երգեցին Տէրունական աղօթքը: Ապա աշակերտները դարձեալ յոտնկայս աղօթեցին Ներսէս Շնորհալիի «Իմաստութիւն Հօր, Յիսուս»ը, ու երգեցին Կիրակնօրեայի քայլերգը:

Բացման խօսքը ըրաւ երկրորդականի աշակերտներէն՝ Առէն Պապիկեան: Ան իր խօսքին մէջ ըսաւ. «Այս տարուան ընթացքին Կիրակնօրեայ Դպրոցին մէջ ստրվեցանք աղօթքներ, մաղթանքներ, շարականներ եւ երգեր: Մօտէն ծանօթացանք Աստուածաշունչին, մանրամասնօրէն սերտեցինք մեր եկեղեցւոյ եօթը խորհուրդները, ծանօթացանք եօթը առաքիլութիւններուն որպէսզի միշտ ձգտինք անոնց, ինչպէս նաեւ զիստացանք նկատել եօթը մոլութիւնները որպէսզի հեռու փսանք անոնցմէ»:

Նախակրթարանի Գ. Եւ Դ. Դասարաններու աշակերտները արտասանեցին Հաւատամքը:

«Երագ» անունով կենդանի պատկեր մը պատրաստուած էր: Խումբ մը աշակերտներ Հայ գրքի տարուան համար պատրաստած էին այս ներկայացումը որ աշակերտուհիի մը (Մալբի Թորոսեան) երագը, ուր իրեն կը հանդիպին Հայ տպագրութեան ռահվիրաները օգնելու համար որ ինքը կարենայ պատրաստել իր դպրոցական պարտականութիւնը, ճիշդ ինչպէս հրեշտակը Ս. Մեսրոպ Մաշտոցին Երագի մը մէջ ցոյց տուած էր Այբուբենը...:

Երկու պարագաներուն ալ աշխատանք կար, Մեսրոպ Մաշտոց պտտեցաւ երկրէ երկիր, իսկ աշակերտուհիին պարագային իր մատերն է որ ըրին գործը համակարգիչին վրայ եւ ան

այցելեց համացանցը, սակայն անդրադարձաւ որ իրեն փնտռած բոլոր տեղեկութիւնները կը գտնուէին նաեւ իր Կիրակնօրեայ Դպրոցի կայքէջին վրայ: Յատկանշական էր համակարգիչի եւ համացանցի գործածութիւնը այս կենդանի պատկերին մէջ: Կիրակնօրեայ Դպրոցի խմբակը անգամ մը եւս ցոյց տուաւ որ ճարտարաուեստը (Թեքնոլոճին) Հայերէնի եւ Քրիստոնէական Դաստիարակութեան պէտք է ծառայէ:

Մանկապարտեզի ու Նախակրթարանի Ա. Եւ Բ. Դասարաններու աշակերտները «Ով մեծ Աստուած», «Առաւօտեան Աղօթք» եւ «Աղօթք» արտասանեցին:

Ապա ելոյթ ունեցաւ Կիրակնօրեայ Դպրոցի երգչախումբը: Այս տարի երկար տարիներէ ի վեր առաջին անգամ ըլլալով Կիրակնօրեան ունէր երգի մասնագէտ մը յանձին Վաչէ-Սագօ Պոյաճեանին, որուն ղեկավարութեամբ երգեցին տարուան ընթացքին իրենց սորված երգերէն՝ «Խորհուրդ Մեծ», «Արեգակն Արդարութեան», «Նայեաց Միրով», «Օրհներգ Հայրապետական», եւ «Հայի Մաղթանք»: Դաշնակին վրայ երգչախումբին ընկերակցեցաւ Տիկ. Անի Պապիկեան:

Ապա Միրոյ Գլուխը (Պօղոս Առաքեալի Կորնթացիներուն գրած առաջին նամակի 13-րդ գլուխը) արտասանուեցաւ Նախակրթարանի Ե., Զ., եւ Երկրորդականի Ա. Դասարանի աշակերտներուն կողմէ:

Պրն. Թորոս Պապիկեան՝ նախանձախնդիր տնօրէնը իր խօսքը սկսաւ ըսելով.

«Ձգեցէք որ մանուկները ինծի գան, արգելք մի՛ ըլլաք անոնց, որովհետեւ այդպիսիներուն է Աստուծոյ արքայութիւնը»:

Յիսուս Քրիստոսի արտասանած խօսքերը, որոնք Հայց. Եկեղեցւոյ Կիրակնօրեայ Դպրոցներու նշանաբանն են, կը մասն հիմը մեր եկեղեցւոյ պայծառութեան: Այն եկեղեցիները որոնց մանուկները արգելքներ ունին երթալու Յիսուսին, դատապարտուած են պարպուելու: Յիսուսի այս խօսքերը պէտք է ըլլան հիմը Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ մտապատկերին, մանաւանդ Գանատայի մէջ՝ երբ պետութեան կողմէ վարժարաններու մէջ, հայ կրօնական դաստիարակութեան սահմանափակումին հետեւանքով, եկեղեցիներուն համար կենսական կը դառնայ հայ քրիստոնէական դաստիարակութիւն փոխանցել նոր սերունդին, եւ այդ կարելի կ'ըլլայ հիմնականօրէն Կիրակնօրեայ Դպրոցներու միջոցով:» Ան շնորհակալութիւն յայտնեց ուսուցչական կազմին, հոգաբարձութեան եւ ծնողներուն

որոնց բոլորին ներդրումով էր որ Կիրակնօրեան կրնար իր առաքելութիւնը շարունակել:
Տնօրէնի խօսքին յաջորդեց վկայագրերու, վկայականներու եւ նուէրներու բաշխումը:

Հովիւր հուսկ բանքով շնորհակալութիւններ յայտնեց տնօրէնին, ուսուցիչներուն եւ ծնողներուն: Գովեց անոնց նուիրումը եւ աշակերտներուն ուղղելով իր խօսքը՝ զանոնք հայ եկեղեցոյ զինուորներ կոչեց, եւ վստահութեամբ յուսաց, որ անոնք իրենց ամենօրեայ դասընկերներուն մօտ Կիրակնօրեայի բարիքներուն մասին պիտի խօսին եւ զանոնք հոգեւոր կրթարանին աշակերտ ըլլալու հրաւիրեն:

Հանդէսը աւարտեցաւ աղօթքով եւ «Կիլիկիա» մաղթերգով: Նոյն առիթով, ըստ մեր Կիրակնօրեայի աւանդութեան՝ ներկաներուն բաժնուած էր «Մաշտոցի Արձագանգ» պարբերականի տարեկան բացառիկը:

Տարեկան բացառիկին սկիզբը Հովիւին եւ հոգաբարձութեան կողմէ նամակ մը կայ, ուր ՆՄՕՏՏ Արամ Ա. Կաթողիկոսի 2012-ի կոնդակին անդրադառնալով գրուած է .

«Մեր համայնքը իր կրթական հաստատութիւններէն Կիրակնօրեան հիմնելով՝ պատասխանատու դաստիարակութեան կարեւոր քայլ առած էր: Հարիւրաւոր մանուկներ այնտեղ Հայ եկեղեցոյ ոգիին մէջ աճեցան ու կ'աճին: Այն ոգին ուղեղի լուսցում չ'ուզեր, այլ կը պահանջէ յարգել անհատին զարգացումը՝ իբր քաղաքացի Աստուծոյ արքայութեան»:

Մտօրբէլի հայութեան պատասխանատուութիւնն ու պարտքն է Կիրակնօրեայ եւ եկեղեցի բերել իր մանուկներն ու պատանիները:

Ս. Յ.

2012-2013 Տարեշրջան (33րդ)

Վերամուտ՝

Կիրակի 16 Սեպտեմբեր, 2012 ժամը 10:30

Մանկապարտեզ : Ա. Բ. և Գ. Դասարաններ (3 - 5 տարեկան)
Նախակրթարան : Ա. Բ. Գ. Դ. Ե. և Զ. Դասարաններ (6 - 11 տարեկան)
Երկրորդական : Ա. Բ. Գ. Դ. և Ե. Դասարաններ (12 - 16 տարեկան)

Գործունեություն՝

Ամեն Կիրակի Ժամը 10:30 – 1:00

Յաւելեալ տեղեկութիւններու համար դիմել Տնօրէնին՝

Թորոս Պապիկեան

Հեռ. (514)-956-1277 email director@sourphagop.org

Կայքէջ՝

www.sourphagop.org

12-րդ տարի

Ամսաթերթ՝

«Մաշտոցի Արձագանգ»

www.sourphagop.org/mashdots

20-րդ տարի